

НСОРБ
 ул. "Голаш" 23
 Изх. № И-1166(2)
11.09.13

До
Г-н Емил Костадинов
Председател
Комисия по инвестиционно
проектиране
42-ро Народно събрание

Относно: Становище по проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки, сигн.№ 302-01-14 по писмо Ваш изх.№КП-353-03-36/03.09.13

Уважаеми г-н Костадинов,

По повод внесения от Министерски съвет проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки изразяваме следното

СТ А Н О В И Щ Е

I. Принципи бележки

По данни на Агенцията за обществени поръчки (АОП) общините са най-големият възложител на публични средства в страната с дял от близо 70% от всички поръчки и изградиха значителен капацитет благодарение най-вече възлаганията по изпълняваните от тях евро-проекти.

Националното сдружение на общините в Република България принципно подкрепя законодателни промени, насочени към подобряване на баланса на интересите на всички участници в процеса на възлагане при стриктно спазване на условията за ефективно и прозрачно разходване на публичните средства. Отчитаме, че част от бележките ни, дадени на предходен етап на обсъждане на законопроекта са взети под внимание от вносителя и са отразени в настоящия проект на ЗИД на ЗОП. В същото време се забелязва едностранчив подход, който не отчита адекватно ролята на възложителите. Основното ни опасение е свързано с факта, че повечето предложения утежняват дейността на възложителите, оскъпяват тяхната дейност и не гарантират защитата на публичния интерес за ефективно и ефикасно изпълнение на обществените поръчки.

Един от най-големите проблеми за общините е възприетата система на обжалване, която на практика блокира изпълнението на европроектите за неопределен период и поставя в риск тяхното навременно приключване.

Забавяне при разглеждане на жалбите се констатира както по отношение на Комисията за защита на конкуренцията, така и при работата на Върховния административен съд, като втора инстанция. Пример за това са т.н. „рискови проекти” по ОПРР, където в почти всички случай забавянето е породено от неспазване на срокове от двете инстанции. В тази връзка очакваме да се обсъди възможността процедурата по обжалване да бъде прехвърлена в правораздавателната компетентност на административните съдилища, а последна инстанция да бъде ВАС – тричленен състав.

II. Конкретни предложения

1. По §4, § 13 и §28 - предлагаме текстовете да бъдат преосмислени.

Предложената уредба на ползването на външни експерти не дава гаранции за тяхната професионална квалификация и компетентност, като наред с това допълнително натоварва финансово общините. Предлагаме да се регламентира процедура за подбор на външни експерти, на база на която същите да бъдат вписвани в списъка на Агенцията за обществени поръчки с оглед гарантиране на професионалната им компетентност в процеса по подготовка и провеждане на обществените поръчки в общините.

Забраната за участие на един и същ външен експерт на етап подготовка и на етап провеждане на процедура по същество представлява изкуствена и необоснована забрана за пълноценно използване на изградения експертен потенциал у възложителите и ще затрудни допълнително процеса на възлагане.

Необосновано и рестриктивно е и ограничаването на достъпа на експерти, които не членуват или не са предложени от професионални/браншови организации или от органите на изпълнителната власт, до участие в процедури по ЗОП, респ. изготвяне на технически спецификации.

2. По §14 - предлагаме в ал.3, ал.4 и ал.5 думата „препоръки” да се замени с думата „конкретни указания”.

Наложително е засилване на отговорността на АОП и контролните органи в хода на предварителния контрол. Ако същите констатират незаконосъобразност, те следва да посочат конкретни мерки и действия, а при необходимост – и формулировки, които възложителите да предприемат или възприемат, за да отстранят незаконосъобразността. Уместно е да се предвиди предлаганите указания задължително се зачитат на етап обжалване пред съответните компетентни орган. Това ще създаде условия за уеднаквяване на практиката по тълкуване на еднакви казуси по различен начин от различните органи.

3. По §17 - предлагаме да се прецизира обхвата и срока на достъп до документите, при спазването на следните принципи:

- да се публикува и поддържа единствено информацията, която е от най-широк публичен интерес;
- информация за етапи от процедурата или от изпълнението на поръчката, касаеща ограничен кръг лица, да не се публикува. Заинтересовани лица извън този кръг имат отделен достъп до нея по реда на Закона за достъп до информация;
- формата и съдържанието на една и съща информация да са еднакви в АОП и при възложителя (напр. договорите с изпълнителите).

Предложенията ни са насочени към търсене на справедлив и реално управляем баланс между публичната достъпност, защитата на интереса на конкретните участници в дадена процедура и разходите за тяхното осигуряване. Отделен въпрос е доколко дублирането на информацията в АОП и на сайтовете на общините води до повече публичност и прозрачност.

Предлаганите от вносителя промени ще ангажират голям брой служители от общинските администрации за подготовка и обявяване на различна по вид и обем информация, вместо да изпълняват преките си задължения, произтичащи от други нормативни актове. Трябва да се държи сметка за обстоятелството, че, особено в по-малките общини, наличният експертен капацитет, финансови и технически потенциал за подобна информационна поддръжка е недостатъчен и на практика това изискване ще бъде трудноизпълнимо. По същество предложенията представляват нов сериозен разходен ангажимент за общините, за което няма осигурен финансов ресурс.

4. По §19 – не приемаме предложените изменения и предлагаме същите да отпаднат

Задължителното посочване на прогнозната стойност може да окаже съществено влияние върху подготовката на оферти от участниците по посока предлагане на параметри, близки до обявената стойност и открива възможности за тръжни манипулации.

5. По §36 относно чл.456, ал.2 и ал.3 - не приемаме предложените изменения и предлагаме същите да отпаднат.

Предлаганата намеса на възложителите във финансовите отношения между изпълнител и подизпълнители са в ущърб на баланса на отговорностите на страните и натоварват общините (публични субекти) с несвойствени дейности по контрол на взаимоотношенията между частни бизнес субекти напр. да се контролира редовността на плащанията по договор, по който той не е страна.

Считаме, че предлаганите текстовете не биха допринесли съществено за подобряване на условията на икономическата среда за функциониране на малките и средни предприятия, както е посочено в мотивите към проекта. За реално насърчаване на малкия и среден бизнес е необходимо в закона да се въведат ясни критерии за преценка на приложимия ред за възлагане на поръчките. Поради липса на подобни критерии, контролните органи създават практика, по силата на която се изисква възлагането да се извършва чрез провеждане на открита процедура по ЗОП дори и при стойности, обуславящи прилагане на по-лек режим. Това е резултат на възприемане на подход (неподелян от всички контролни органи) на натрупване на стойности на проведени обществени поръчки с тези със сходен предмет, чието възлагане предстои. Поради така уредената в закона формализирана и тежка открита процедура, достъпът до публичния ресурс на малкия и среден бизнес силно се затруднява.

6. По §22 - не подкрепяме отпадането на думата „заинтересовано“.

Промяната ще доведе до постъпване при Възложителите на предложения за промяна от лица, които нямат интерес от обявената обществена поръчка.

7. По §42 - предлагаме разпоредбата на чл.50, ал.1 да се прецизира.

Така формулираното изискване при определяне на наличието на финансово - икономически ресурс е прекалено неясно и в този смисъл ще даде възможност за нова вълна на обжалвания и забавяне на процедурите. Възможно е да се създаде стандартизирана методика за определяне на т.н. „необходимо наличие на определен финансово - икономически ресурс“.

8. По §94 относно чл.132, ал.2 - предлагаме размерът на предвидената глоба за възложителя или упълномощеното длъжностно лице да се намали.

Налице е сериозно разминаване между възнагражденията на лицата, характера на визираните нарушения и размера на административното наказание.

9. По Преходните и заключителни разпоредби - предлагаме да се въведе поне тримесечен отлагателен срок за влизане на настоящия ЗИД на ЗОП в сила.

Необходимо е общините да разполагат с достатъчно време за запознаване с нормативния акт и предприемане на организационни и други подходящи

мерки за прилагането му, тъй като същият въвежда редица съществени промени в сферата на обществените поръчки.

10. Други предложения

В резултат на практиката до момента и намаляването на възможностите за тръжни манипулации, предлагаме, в частта относно гаранциите, да се обсъди следното:

1. При обжалване на решението на възложителя, с което се обявяват резултатите от съответната процедура, гаранцията за участие на участника, подал жалбата да се трансформира в гаранция/депозит по образуваното административно и/или респективно съдебно производство. Когато е влязъл в сила акт или съдебно решение се постанови, че жалбата е неоснователна, възложителят да има право да задържи депозита;

2. При установяване, въз основа на приключило административно и/или съдебно производство, наличието на споразумение между участници или тръжни манипулации, възложителят да има право да задържи гаранцията. (Решение на КЗК № 570/20.05.2010)

Като се надяваме, че предложенията ни ще бъдат взети под внимание, оставам

С уважение : **Гинка Чавдарова**
Изпълнителен директор